

Startnotitie Stadslogistiek Zwolle

1. Wat is stadslogistiek?

Veranderingen in de stad zetten grote druk op de bevoorrading van de stad, en op de afvoer van goederen en afval uit de stad. De verwachtingen van klanten zijn toegenomen (overal en altijd alles kunnen krijgen, directe levering aan huis van bestellingen via het Internet), terwijl de overlast van goederenverkeer steeds minder getolereerd wordt (congestie, veiligheid, uitstoot, leefbaarheid). Er is steeds meer strijd om de beschikbare ruimte, hoe die gebruikt wordt en door wie en wanneer. Het is aan de gemeenten om, samen met partners in de stad, te stimuleren dat slimme oplossingen worden bedacht en waar nodig regelgeving en handhaving aan te passen. Deze aanpak noemen we stadslogistiek.

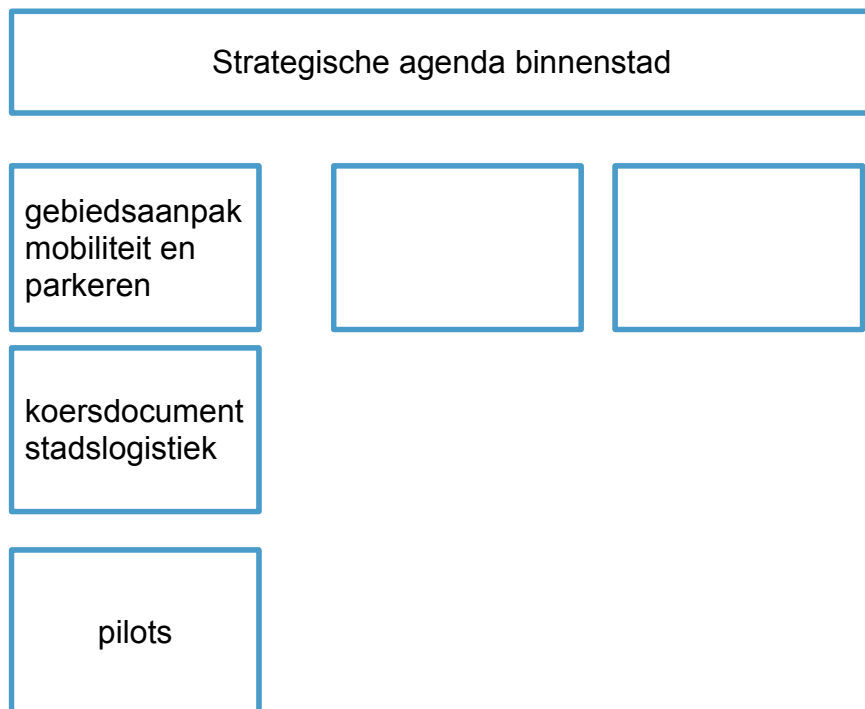
2. Aanleiding koersdocument stadslogistiek

De gemeente Zwolle wil aan de slag met het thema stadslogistiek en heeft daartoe in overleg met partners in de stad dit koersdocument opgesteld. De aanleiding hiervoor vormt het coalitieakkoord, de agenda Duurzaamheid en de motie uit november 2016 hierover. Verder wordt in de Strategische Agenda Binnenstad ("Zwolle bruist") specifiek aandacht aan dit onderwerp besteed. Hieronder een overzicht.

- *Coalitieakkoord 2014*
Stadsdistributie kan op veel manieren worden vormgegeven. We benutten daarvoor expertise uit de stad en het land. We kijken of ervaringen met slimme en duurzame manieren van stadsdistributie toepasbaar zijn in Zwolle.
- *Agenda Duurzaamheid*
Vernieuwende vormen van stadsdistributie.
- *Motie november 2016*
Vraagt het college:
  - in samenspraak met belanghebbenden en andere relevante (mogelijke) partners na te gaan wat er nodig is, faciliterend, ruimte gevend en ondersteunend, om een pilot stadsdistributie te starten in de binnenstad
  - voor 1 juni 2017 een voorstel aan de raad te presenteren uitgaand van een ambitie om in 2017 dus nog deze collegeperiode, te starten met een experiment
  - hierbij waar nodig ook financieringsmogelijkheden, noodzakelijke aanpassingen in regelgeving en andere relevante randvoorwaarden, nodig om hiervoor een keuze te kunnen maken, aan te geven.
- *Zwolle bruist, Strategische Agenda Binnenstad (maart 2017)*
Het doel van de Strategische Agenda voor de binnenstad is richting geven aan onze ambitie: de beste binnenstad van Noordoost-Nederland worden en blijven. Verdere relevante onderdelen van de strategische agenda zijn: "Die groeikans moet in verhouding staan tot de leefbaarheid van de huidige binnenstad. Sterker nog, de leefbaarheid moet zelfs verbeteren. Minder auto's en een beter gebruik van het aanwezige groen en water in een binnenstad die schoon, heel en veilig is". "Onderzoeken hoe we de binnenstad gericht autoluw kunnen maken door ontwikkelen, in combinatie met meer parkeergelegenheid rondom de binnenstad". "Investeren in het bereikbaar en toegankelijk houden van de Binnenstad".
- *Green Deal Zero Emission Stadslogistiek*
De Provincie Overijssel heeft het initiatief genomen tot ondertekening van de Green Deal Zero Emission Stadslogistiek (ZES) door de gemeenten Enschede, Deventer en Zwolle. Deze Green Deal is eind 2014 als uitvloeisel van het SER energieakkoord in werking getreden. Doel hiervan is om op landelijke schaal te komen tot emissievrije stadslogistiek in 2025. Een groeiend aantal gemeenten, bedrijven en andere organisaties sluit zich hierbij aan.

3. Visie

Stadslogistiek is geen doel op zich. Het dient een positief effect te hebben op economie, milieu, veiligheid, leefkwaliteit en bereikbaarheid van de binnenstad en daarmee bij te dragen aan de ambitie van de strategische agenda. Daarom vormt de strategische agenda het kader voor het koersdocument stadslogistiek. Het is ook een van de bouwstenen van de gebiedsaanpak mobiliteit en parkeren van het koersdocument parkeren (oktober 2016). Het vormt het kader voor nog te ontwikkelen pilots (zie onderstaand figuur).

Ondersteunend aan de ambitie van Zwolle Bruist is de visie op stadslogistiek als volgt:

Zwolle wil de schoonste en efficiëntste stadslogistiek inzetten voor de beste binnenstad van Noord-Oost Nederland.

4. Doelen

T.a.v. stadslogistiek staat in de strategische agenda Binnenstad het volgende vermeld:

De gemeente wil verder onderzoek doen naar de mogelijkheden van stadsdistributie. Door middel van een experiment kan worden gezien welke potentie dit concept heeft voor de Zwolse binnenstad. Het beter reguleren van het vrachtverkeer kan wezenlijk bijdragen aan de leefbaarheid van de binnenstad, zeker als met de komst van Zara, Primark en Hudsons Bay de goederenstromen verder zullen toenemen. Concreet kan stadsdistributie de vorm krijgen door goederenstromen te bundelen en vanaf overslagpunten verder te distribueren, bijvoorbeeld ook via elektrische wagens of fietstransporteurs. In de binnenstadvisie 2030 is als doel gesteld om het aantal logistieke bewegingen fors terug te dringen. Uitgaande van een toenemende etalagefunctie van winkelen in combinatie met directe aan huis-leveringen. Stadsdistributie kan hieraan bijdragen.

Stadslogistiek kent hiermee 2 hoofddoelen:

- **Schoner:** schonere voertuigen, betere milieuprestatie (bijv. elektrische voertuigen, vrachtfietsen). Op dit gebied streeft Zwolle naar zero-emissie goederenvervoer in de binnenstad in 2025.
- **Minder:** minder voertuigbewegingen, hogere efficiency (bijv. bundeling, optimalisatie locatie/beheer van laad-/losplekken). Op dit gebied streeft Zwolle naar de top 3 van Nederland.

Voor het zichtbaar maken van resultaten zullen beide doelen nader gekwantificeerd worden. Op basis van een nulmeting en tussentijdse metingen kunnen dan de vorderingen periodiek geëvalueerd worden.

5. Aanpak: Actieplan stadslogistiek Zwolle

De aanpak die de ambitie en doelen op het gebied van stadslogistiek voor Zwolle moet realiseren wordt uitgewerkt in een "Actieplan Stadslogistiek Zwolle". Dit Actieplan kent 2 sporen: denken en doen.

Denken

Het denken richt zich op het ontwikkelen van een gezamenlijk gedragen aanpak met aandacht voor financiering, aanpassing regelgeving, organisatie en overige randvoorwaarden. Dit is een continu proces dat

steeds wordt aangepast aan de laatste stand van ontwikkelingen op het terrein van o.a. technologie, logistiek en gedragswetenschappen. Ook worden nationale en Europese kaders meegenomen.

Doen

Het doen richt zich op het uitvoeren van pilots en experimenten op het gebied van goederenvervoer en -verkeer in de binnenstad. Ook dit is een continu (leer)proces waarbij gekeken wordt naar opgedane kennis en ervaringen met de eigen pilots maar ook elders.

Denken & Doen

Het doen van experimenten draagt bij aan het ontwikkelen van beleid. Tegelijkertijd schept het denken een kader voor het doen van experimenten. Door deze dynamische manier van werken ontwikkelen we de juiste stadslogistiek die past bij de bruisende binnenstad die Zwolle wil zijn. Deze werkwijze voeren we uitdrukkelijk samen onze stakeholders in de binnenstad uit. Alleen zo ontstaat er een goede en gedragen basis voor excellente stadslogistiek en een bruisende binnenstad.

6. Proces opstellen Actieplan en eerste acties

Stadslogistiek dient in samenwerking tussen de gemeente, vervoerders, ondernemers en bewoners vorm te krijgen. Daarom is het koersdocument stadslogistiek samen met deze stakeholders opgesteld. Dit zijn vooralsnog de gemeente Zwolle, City Centrum, vertegenwoordigers van horeca en winkeliers, Bewonersvereniging Binnenstad Zwolle, logistieke dienstverleners en Zwolle Fonds.

Uit een eerste stakeholdersoverleg werd de behoefte geuit om te komen tot een visie op het gebied van stadslogistiek. Tegelijkertijd zijn er in Zwolle al verschillende acties en initiatieven op het gebied van slimme logistiek, bijvoorbeeld de inzet van fietskoeriers. De stakeholders werken graag en actief mee aan de visie op stadslogistiek en vervolgens aan de concrete invulling daarvan met pilots. Zij geven aan dat hierbij de voorkeur wordt gegeven aan sluitende business cases zonder structurele overheidssubsidie en dat maatregelen niet kostenverhogend mogen zijn voor ondernemers. De rol van de gemeente kan hierbij, afhankelijk van de situatie, zijn om initiatieven mogelijk te maken door bijvoorbeeld regelvrije zones in te stellen of aanpassing van bestaande regulering zoals venstertijden en ontheffingen voor schone voertuigen. Het streven is om stakeholders actief te blijven betrekken bij het vervolg. Voorgesteld wordt om de komende tijd samen met de stakeholders een actieplan op te stellen met aandacht voor de volgende onderwerpen:

- Analyse van de huidige en toekomstige vervoerstromen in de stad
- Trends en ontwikkelingen
- Rol van de overheid
- Rol van andere partners
- Korte en lange termijn acties
- Organisatie (menskracht en middelen)

Parallel hieraan zal gewerkt gaan worden aan de eerste acties:

- Het ondertekenen van de Green Deal ZES door wethouder F. van As op 19 juni 2017.
- Het opzetten en uitvoeren van een pilot stadshub. In de aanloop hiernaartoe zijn/worden al kleinere stappen gezet met individuele leveranciers en logistieke dienstverleners, o.a. door Cycloon/fietskoeriers.nl (ongoing business).
- Samen met de afdeling Shared Services van gemeente Zwolle in gesprek gaan met leveranciers over vergroening van de leveringen (gestart in april 2017).